

2. Prezența instrumentalului fără prepoziție pe lîngă un verb nu reprezintă întotdeauna un indiciu al diatezei pasive;

3. În sfîrșit, diateza este influențată de semantica verbului; în virtutea acestui factor, același verb poate fi încadrat cînd la o diateză, cînd la alta (vezi și p. 225).

În orice caz, trebuie să avem în vedere că particularitatea acestei categorii gramaticale, în raport cu alte categorii ale verbului, constă, mai ales, în faptul că relațiile pe care ea le exprimă depind strict de semantica verbului și se definesc, în primul rînd, prin criterii sintactice (în structura propoziției deci) (vezi și p. 224).

În legătură cu raportul dintre verb și obiect în procesul comunicării, V.M.N. face precizarea (p. 220) că el este determinat de caracterul *tranzitiv* sau *intransitiv* al verbului. După părerea autorului — împărtășită, de altfel, de mulți alți lingviști contemporani — diateză ar avea numai verbele tranzitive (vezi p. 223), pentru că ele sunt singurele care alcătuiesc un sistem de relații între acțiune, subiect și obiect (vezi p. 224).

Desigur, discuția despre categoria gramaticală a *numărului* ori a *diatezei*, ca și cea care ar angaja alte categorii, specifică limbii ruse contemporane, dar cu implicații mult mai generale, valabile, adică, și pentru alte limbi, ar putea continua — în aceleași sau în alte planuri —, dar nu aceasta a fost intenția noastră. Punând în relief valoarea contribuției, adeseori, originale, cuprinse în prezenta monografie — pe care o recomandăm celor interesați —, noi ne-am spus pe alocuri punctul de vedere, convinși fiind că sfera problemelor abordate aici merită întreaga noastră atenție, ea putînd constitui obiectul unor dezbateri deosebit de instructive.

A. VRACIU, T. VRACIU

RUSKIJ JAZYK, vol. I—592 p., vol. II—321 p., vol. III—376 p., vol. IV—508 p., Editura didactică și pedagogică, București, 1969 (vol. IV — 1968)

La îndemnăna studenților de la secțiile de profil din învățămîntul superior filologic din țara noastră a fost pusă, recent, o lucrare meritorie, menită să înlesni în susirea practică a unei limbi slave de circulație internațională, *Limba rusă*¹. Primele trei volume (coordonator: conf. dr. Ecat. Fodor) reprezintă o a doua ediție, revăzută și adăugită, a manualului din 1962, în timp ce ultimul volum, al patrulea, vede acum pentru prima oară lumina tiparului.

Elaborată de un colectiv de cadre didactice de la Facultatea de limbi slave a Universității din București, lucrarea de față, a cărei material este prezentat gradat, pe ani de studiu (primele trei volume sunt destinate studenților din anii I—III, iar volumul al patrulea studenților din anii IV—V), își propune, ca prim obiectiv, „... dezvoltarea capacităților [sic!] de folosire corectă a limbii ruse, vorbite și scrise, în limitele prevăzute de programa cursu-

¹ Profit de prilej pentru a mulțumi pe această cale tovarășului conf. dr. Victor Vasencu de la Facultatea de limbi slave, care m-a sprijinit cu amabilitate în redactarea notelor de față.